

Även varmansfiskaren och yrkesfiskaren bör deltaga i fiskevårds- och fiskodlingsarbetet.

Lagen om »varmansfisket» kommer snart åter att behandlas av riksdagen. I anledning därav är det nödvändigt, att denna lag om utvidgad rättighet för den enskilda medborgaren till fiske i annans vatten åter synas i sömmarna och att en del tillskottsbestämmelser göras detta år, så att de värsta olägenheterna med denna lag bringas att försvinna.

Ett principfel begicks ohjälpligt, vid denna lags stiftande då man gav landets medborgare vissa extra rättigheter att beskatta andras fiskevatten, men icke ävälvde honom några som helst skyldigheter att deltaga i vården av fiskbeståndet och i fiskbeståndets nyrekrytering. Den enskilde uppmanas sålunda att beskatta fiskbeståndet, men ej att deltaga i den skötsel.

Man hör mången säga, att det är statens skyldighet att sköta därom. Ett bekvämt resonemang! Den som så resonerar, har icke tänkt sig in i alla de svåra organisatoriska problem, som uppstå, om man vill genomföra systemet, att staten skall taga hand om all fiskevård. Vilken massa tjänstemän och vilka väldiga utgifter för staten skulle icke detta föra med sig? Och huru länge skulle det ej dröja, innan man systematiskt kunnat utbilda de fiskerimän i lägre tjänsteställning och deras hjälpkrafter, som i så fall skulle behövas, och huru många nya fiskodlingsanstalter skulle icke staten måsta anlägga och upprätthålla, innan hela behovet av fiskyngel många hundra miljoner, för utsättning i fiskevatten enligt moderna fiskevårdslinjer skulle kunna tillfredsställas. Nej, den vägen går det ej att beträda, allra minst nu, då man på allt sätt försöker minska statens utgifter och t. o. m. tillsatt en kommitté för att slopa onödiga tjänster inom ämbetsverken.

Den enda sunda och den absolut mest praktiska lösningen av fiskevårdsproblemen hos oss är att den allmänna fiskevården övertages av lokala organisationer, fiskelag, fiskargillen

och lantbrukssällskap, men med statens stöd. I detta arbete böra då både vattenägare och fiskare, både yrkesfiskare och amatörfiskare deltaga. Att befria amatörfiskare, alltså sportfiskare och varmansfiskare, ävensom yrkesfiskare från dessa skyldigheter, är en direkt oklok handling. Det visar, att man icke haft klart för sig, huru olyckligt detta inverkar på det allmänna intresset för fiskevård.

Det svåraste slaget mot allt lokalt arbete för fiskstammens förökande och införandet av ordning vid fisket innebar dock stiftandet av lagen om varmansfisket idess tills dato gällande form. Därjämte har den ställvis ytterst vårdslösa framfarten, ja mångenstädes direkt verkande skadegörelsen å fiskbragder, tjuvvittjning av yrkesfiskarens redskap, redskapens, främst nätens och ryssjornas sönderrivande med långrevskrokar och dragkrokar eller också bortsläpande från ordinär fångstplats, mot den dragroendes vilja eller även med vett och vilja t. o. m. som direkt stöld, medfört starkt olust bland fiskarena och en sådan fruktan för skadegörelser, att fisket ställvis bragts att upphöra. I månet fall har då stora mängder fångad fisk sökt sig bort ur redskapen.

Varmansfisket har därigenom direkt medfört en betydande skadegörelse vid anskaffningen av livsmedel för landet. Huru denna skadegörelse siffermässigt sett står i förhållande till de fiskmängder, som extra erhållits genom att många varmansfiskare genom resp. lag beretts tillfälle att fiska, kan ej här avgöras. Skadegörelsen på dyrbara fiskbragder, som delvis ej kunnat repareras på grund av brist på garn, har i varje händelse varit synnerligen stor främst i kustområdet.

Största skadegörelsen har dock varmansfisket medfört i form av att den uppfostrat våra medborgare till direkt vanskötsel av national-ekonomiskt och ur folkförsörjningssynpunkt sett synnerligen viktiga tillgångar — våra insjöars och vårt kustområdes fiskstam, vars värde stiger till många miljarder.

Lika litet som vår lagstiftning godkänner att den enskilda

skogsägaren får rätt att skövla sin skog — han kan ju svårt straffas därför enligt lagen om skogsvård — lika litet kan samhället tolerera, att den enskilde, vare sig vattenägaren, än mindre då varmansfiskaren eller yrkesfiskaren har rätt att förstöra fiskstammen inom resp. vatten genom ett hejdlöst fiske under lektiden, med allsköns bragder, både lagliga och olagliga och upptagande även av minderårig fisk, som varken fyller lagens bestämmelser om minimimått eller utgör egentlig ätbar föda. Att fiska t. ex. väldiga mängder värdefull ungfisk, som sedan lämnas att ruttna eller matas åt höns, svin eller minkar, är brottsligt gjort emot samhället.

Lagen om varmansfisket bör därför i är i samhällets eget intresse kompletteras med bestämmelser om ett obligatoriskt lösande av fiskekort för dem, som önska bedriva fiske i annans vatten enligt nu gällande bestämmelser. Den avgift, som därvid betalas, bör då överföras till fiskevårds- och fiskodlingsfonder, främst för de lokala behovens tillfredsställande på fiskevårds- och fiskodlingsområdet.

Med medel ur dessa lokala fonder skall den lokala fiskevårds- och fiskodlingverksamheten, bl. a. de lokala fiskodlingscentralernas arbete, stödas övervakare av fisket avlönas. Även fiskevårdare och »rombefruktare», som utsätta dels på platsen för direkt utsättning konstbefruktad rom, dels sänder sådan till anstalter för utkläckning kunna möjligen även avlönas ur samma kassa. Dessa hjälpkrafters uppgift blir det då även att utplantera yngel från fiskodlingsanstalterna enligt från högre ort givna direktiv.

Den mer allmänt betonade fiskevården och forsknings- samt försöksverksamheten på detta område, inclusive vårt blivande fiskeriinstitut finansieras främst med direkt statsanslag men även delvist med medel, förslagsvis en viss % av de totala, lokala intäkterna. En annan del av härmed sammanhörande utgifter erhålles ur de belopp, som inflyter vid lösandet av fiskerätt ej blott i en enda kommun, utan för fiske inom vidsträcktare områden och vilka kort borde kunna lösas på folkförsörjningsministeriet, lantbruksministeriet eller hos kronolänsman. De lokala fiskekortinlösas lämpligast hos folkförsörjningsnämnder, eller hos t. ex. fiskargillesordf. eller sekreterare eller fiskelagsombudsman eller hos av dem utsedda lokala ombud, om socknen är vidsträckt.

Flera lokala övervakare av fiskets bedrivande tillsätts inom varje kommun. De betalas med medel ur de lokala fiskodlings- och fiskevårdsfonder, eventuellt ytterligare med stöd av staten, beroende på behovens art och förhållandena i övrigt.

Införes i lagen om varmansfisket bestämmelsen av obligatorisk inlösning av fiskekort, på samma gång då legitimationskort, skulle lagen om varmansfisket, om vid kortens inlösande avgiftens storlek bestämmes även på grund av de använda redskapens antal och art, en viss ordning fås till stånd. Säkert skulle då den känsla av oro och skyddslöshet mot laglösa elements framfart, som nu härskar mångenstädes både inom insjöområdet och i kustvatten, försvinna både hos fiskarbefolkningen och vattenägare. De ha nu med grämlse sätt, huru det arbete de nedlagt under gångna år på fiskevattens skötsel och fiskstammens vård, spolierats till stor del på grund av en oklok och bristfällig lags stipulationer.

Men även yrkesfiskarna själva borde åvälvas skyldigheten att envar deltaga i fiskevårdsarbetet genom att de skulle åläggas att betala en viss avgift till den lokala fiskevårds-kassan för varje av dem använt redskap, olika belopp för redskap av olika slag och olika avgifter på olika håll beroende på respektive fiskevattens art och fångstens riklighet. Dessa avgifter böra även erläggas av evakuerade fiskare. Detta är icke annat än rätt och billigt med tanke på den intensitet, varmed de bedriva fiske.

Skulle dessa riktlinjer vid fiskevårdsarbetet följas redan denna vår, skulle säkerligen hela vårt lands fiskevård och fiskodling därav draga stor nytta. Det bleve en tydlig förändring till det bättre av den nu olyckliga lagen om varmansfiske.

Att nu förlänga denna lag oförändrad i dess nu av regeringen framlagda form är både oklokt och orätt gentemot landet i dess helhet och speciellt emot dem, som skola leva av fisket. Men det är även orätt emot de obesuttna, som mångenstädes inom några år som fiskevattenarrendatorer eller fiskerätts innehavare enligt andra grunder — såvida detta ej redan skett — gå miste om möjlighet till ett givande husbehovsfiske.

Helsingfors den 14 jan. 1946.

Curt Segerstråle.